

Havainnot Satakunnan korkeakoulutuksesta

Kalervo Väänänen

Selvityshenkilö

Yleisiä havaintoja Satakunnan koulutustilanteesta ja sen tulevaisuuteen vaikuttavista tekijöistä

- Väestö ja koulutusikäisten nuorten määrä laskussa
- Yleinen koulutustaso koko maan keskiarvoa matalampi. Ero erityisen suuri korkeammin koulutettujen osalta.
- Satakunnassa erittäin vahva teollinen perinne ja muutamia vahvoja teollisuuden aloja. Vientiteollisuudella myös suuri kansallinen merkitys. Sen turvaamiseen kansallinen intressi.
- Maakunnan tutkimus- ja tuotekehityspanokset varsin vaatimattomat. Julkinen t&k-tuki erittäin pieni.
- Maakunnassa tarjolla vain vähän yliopistotasosta koulutusta.

Korkeakoulutuksen nykytila Satakunnassa

- SAMK; varsin monialainen amk
- DIAK?
- Porin yliopistokeskus (TaY, TY)
- Satasairaala (TY)
- Turun yliopiston kampus Raumalla

Yliopisto<>Yliopistokeskus (1)

- Ensimmäisenä on käytävä pohdinta millä hallinnollisella mallilla Satakunnan korkeakoulutoimintoja halutaan viedä eteenpäin.
- Harkittavat vaihtoehdot ovat:
 1. Oma yliopisto
 2. Jonkun nykyisen yliopiston laaja-alaisempi etäkampus
Porissa/Raumalla, jolloin yliopistokeskus lakkautettaisiin
 3. Yliopistokeskuksen toimintojen kehittäminen joko nykyisen rakenteen pohjalta tai rakennetta muuttaen (esim. koordinaatio)

Kaikkiin vaihtoehtoihin sisältyy tiivistyvä joko toiminnallinen tai toiminnallinen ja rakenteellinen yhteistyö SAMK:n kanssa.

Yliopisto<>Yliopistokeskus (2)

- Kysymystä punnittaessa huomioitava ainakin:
- Korkeakoululaitoksen valtakunnallinen kehitys ja visio
- Maakunnan nykyinen korkeakoulutus: tarjonta ja puutteet
- Rahoitus
- Alueellinen ja valtakunnallinen väestörakenne ja ennuste
- Alueellinen elinkeinorakenne ja palvelujärjestelmä ja niiden kehittymisen ja kasvun turvaaminen kestävän kehityksen periaattein
- Duaalimallin jatkumisen/lopettamisen vaikutus
- Suomen kansainvälistyminen

Omassa pohdinnassani olen päätenyt siihen, että parhaat mahdollisuudet Satakunnan korkeakoulutuksen kehittämiseen tarjoaa "Yliopistokeskus-mallin" kehittäminen.

Korkeakoulutuksen nykytilan vahvistaminen Satakunnassa(1)

- SAMK: varsin monialainen amk, johon tarvitaan joitakin koulutusalojen täydennyksiä, lisää kansainvälisiä opiskelijoita ja nykyistä tiiviimpää yhteistyötä alueella toimivien yliopistojen kanssa
- DIAK: toiminnan säilyminen alueella tärkeää erityisesti sote-toimintojen kehittämisen kannalta. Alueen tulee tarjota DIAK:lle toimintaympäristö, jossa se voi aidosti kehittää omaa toimintaansa
- TY:n kampus Raumalla: varhaiskasvatuksen koulutuksen ja tutkimuksen kehittäminen antaa lisävahvuutta. Kansainvälisyyden ja koulutusviennin kehittäminen avaa tulevaisuuden mahdollisuuksia.

Korkeakoulutuksen nykytilan vahvistaminen Satakunnassa (2)

- **Porin yliopistokeskus:**

Koulutusta seuraavilla tieteenaloilla:

Kauppatieteet (TY)

Yhteiskuntatieteet (TaY)

Humanistiset tieteet (TY)

Tekniset tieteet (TaY)

Lääketiede (Satasairaala ja Porin opetusterveyskeskus,TY)

Hoitotiede (Satasairaalassa professuuri,TY)

- Näiden toimintojen laadullinen ja riittävä määrällinen kehittäminen tekisi Porista käytännössä ”yliopistokaupungin”.

Korkeakoulutuksen nykytilan vahvistaminen Satakunnassa (3)

- **Porin yliopistokeskus:**

Koulutusta seuraavilla tieteenaloilla:

Kauppatieteet (TY): koulutus määrällisesti ok, tutkimuksen vahvistaminen

Sosiaalitieteet (TaY): kandidaattikoulutus pohdintaan, tutkimuksen vahvistaminen, TY?

Humanistiset tieteet (TY): koulutusohjelman sisällön uudistaminen pohdintaan

Tekniset tieteet (TaY): tekniikan kandidaattikoulutuksen aloittaminen, toinen maisteriohjelma, TY?

Lääketiede (Satasairaala, TY): tutkimuksen vahvistaminen, moniammatillisuus, TaY?

Hoitotiede (Satasairaalassa professori, TY): tutkimuksen vahvistaminen, koulutusosioita

- Jo näiden toimintojen laadullinen ja määrällinen kehittäminen tekisi Porista käytännössä merkittävän ”yliopistokaupungin”.

Korkeakoulutuksen pahimmat pullonkaulat nyt ja eräitä ratkaisuehdotuksia

1. Jo toiselle asteelle tarvitaan **koulutusperäistä maahanmuuttoa**. Maakunnallinen strategia koulutusperäisen maahanmuuton lisäämiseksi kaikilla koulutuksen tasoilla (Pori ja Rauma, ?).
2. Tekniikan koulutuksen vaje on mielestäni merkittävin alueen talouskasvua rajoittava tekijä → TKI-panokset Satakunnassa ovat erittäin pienet. Kuinka kauan teollisuuden uudistuminen voidaan taata näin pienillä tuotekehityspanoksilla? **Tekniikan alan kandidaattikoulutusta yliopistokeskukseen** TY:n ja/tai TaY:n toimesta. Yhteisen tutkimusalustan luominen yhdessä SAMK:n ja TY ja/tai TaY esim. automaatiotekniikkaan.
3. SOTE-henkilöstöstä tulee pulaa jo lähivuosina. Maakunnallinen pilottiprojekti yhdessä TY:n, TaY:n, SAMK:n, DIAK:n, Satasairaalan ja STM:n kanssa **moniammatillisen työskentelyn kehittämiseksi ja omaksumiseksi** jo opiskeluaikana. Valtakunnallinen esimerkki. TY:n Sote-Akatemia voisi toimia katalysaattorina?
4. **Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia** tulisi merkittävästi vahvistaa kaikilla koulutusasteilla kehittämällä kiiruusti etäopetuksen/oppimisen mahdollisuuksia. Yliopistokeskus veturiksi , TY ja/tai TaY ja SAMK tiiviiseen yhteistyöhön.